

розуміти:

— як були організовані й взаємодіяли окремі господарські одиниці (патріархальні господарства, вілли і латифундії, окремі ремісники та ремісничі майстерні (ергастерії), які функції виконували трапези і яку роль в античному суспільстві відігравали трапезити, які існували форми обміну та торгівлі).

На основі *знань* і *розуміння* формуються *судження* щодо окремих процесів і явищ господарського життя античного суспільства, які проявляються через власну оцінку їх студентом. У процесі семінарського заняття визначити судження студентів можна в процесі обговорення окремих питань теми, формулюючи додаткові питання стосовно розглядуваних подій і фактів з позиції «чому саме так?» і надаючи можливість висловитися всім бажаючим, що забезпечить формування у студента власної точки зору стосовно зазначених подій і фактів. Можна також провести письмове експрес-опитування, запропонувавши студентам прокоментувати певний уривок з античних пам'яток.

Вміння оперувати набутими знаннями та інформацією з метою застосування їх у майбутній професійній діяльності можна отримати в процесі порівняльного аналізу певних історичних подій або фактів суспільного життя, зокрема в результаті виконання творчого завдання, запропонованого в нашому посібнику (див. с. 73).

Набуття практичних навичок досягається шляхом створення відповідних моделей організації господарських процесів, визначення конкретних можливостей впливу тих чи інших законодавчих документів, що також можна досягти в процесі виконання вже згаданого творчого завдання.

Тинний В.І., к.пед.н., старший
викладач кафедри іноземних мов ФЕФ

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується перманентними змінами в галузі освіти в умовах формування єдиного освітнього простору у рамках реалізації положень Болонської декларації, що обумовлює необхідність перегляду підходів до питань професійної підготовки студентів немовних факультетів ВНЗ в області розвитку їх іншомовної комунікативної компетентності із забезпеченням умов для особистісного та професійного формування майбутнього фахівця. Особливе значення надається реалізації принципу студентоцентризму. У Декларації Європейської Асоціації університетів наголошується на необхідності нарощування зусиль університетів у напрямку підтримки впровадження методик навчання, у фокусі яких постає студент. У Лісабонській декларації йшлося не лише про заохочення використання навчальних результатів і чітке роз'яснення студентам очікуваних від них знань і навичок, а також стимулювання критичного мислення і активної участі студентів в освітньому процесі.

У даному контексті актуальним стає практичне володіння майбутніми фахівцями іноземною мовою не лише як мовою міжнародного спілкування, але і як засобом професійно-особистісного розвитку в процесі навчання, що належним чином не реалізується в існуючій практиці викладання дисципліни «Іноземна мова» в умовах вищої професійної освіти. Велике значення при цьому має глибоке осмислення студентами сутності професійно-інтелектуального потенціалу власної особистості, його значення і можливостей у їх професійному становленні та формуванні готовності до самоосвітньої діяльності як невід'ємної складової становлення сучасного фахівця.

Необхідність усвідомлення студентами ролі та значущості іноземної мови у професійному становленні, їх здатності до іншомовного спілкування зумовлює вибір ефективних технологій і сучасних інформаційно-комп'ютерних засобів забезпечення навчального процесу; правильного використання форм, змісту і методів формування готовності до самоосвітньої діяльності та визначення ефективної системи підготовки.

Застосування в навчальному процесі з вивчення іноземної мови інформаційно-комунікаційних технологій обумовлено складністю та багатогранністю реального процесу іншомовного спілкування та пошуку необхідної інформації іноземною мовою професійного змісту. Основою інформаційно-комунікаційних технологій є мовленнєвий матеріал, розподілений у вигляді комунікативної ситуації з рольовими завданнями для студентів. Виконання цих завдань і участь студентів у різних ситуаціях професійної спрямованості забезпечують формування готовності майбутніх фахівців з економіки до самоосвітньої діяльності, метою якої є розширення й збагачення досвіду комунікації іноземною мовою.

Ефективність реалізації інформаційно-комунікаційної технології вивчення іноземної мови у формуванні готовності майбутніх фахівців економічних спеціальностей до самоосвітньої діяль-

ності забезпечується при дотриманні сукупності таких педагогічних умов: наявність позитивної мотивації та установки на самоосвітню діяльність; педагогічна взаємодія в системі відносин «викладач – студенти»; діалогічний підхід у навчанні іноземної мови майбутніх фахівців економічних спеціальностей; організація проектної діяльності; комп'ютерна грамотність і наявність сучасної інформаційно-комп'ютерної бази.

Інформаційно-комунікаційні технології завдяки своїй індивідуальності гарантують кожному студенту досягнення необхідного освітнього результату та забезпечує умови його подальшого самостійного професійного становлення.

Тімакова А.В., старший викладач
кафедри педагогіки та психології

КОУЧИНГ ЯК СУЧАСНА ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ

З метою опанування навчальної дисципліни на основі компетентнісного підходу викладач ВНЗ має прийняти і оволодіти студентоцентрованим навчанням. За визначенням міжнародної організації «Education International», студентоцентроване навчання представляє собою тип мислення і культуру вищого навчального закладу.

Основними ознаками студентоцентрованого процесу навчання, є:

1) надання позиції студента в навчальному процесі статусу суб'єкта пізнання, спілкування, ціннісних орієнтацій;

2) зміщення акцентів з процесу навчання на процес учіння, що виражається в активній самостійній пізнавальній діяльності; пізнанні своїх індивідуальних особливостей, рефлексії своїх досягнень і ефективності своєї діяльності;

3) переорієнтація в домінуванні змістовних цілей освіти щодо засвоєння предметних знань, умінь і навичок на універсальні способи оволодіння метапредметними знаннями і загальнокультурними цінностями, комунікативною, інформаційною культурою.

Студентоцентроване навчання реалізується через сучасні освітні технології особистісно-діяльнісного характеру. В якості такої інноваційної технології пропонуємо розглянути і в подальшому застосовувати коучинг.

Коучинг-процес, побудований на принципах партнерства, який стимулює мислення і творчість людини, надихає її на максимальне розкриття свого особистого та професійного потенціалу. М. Дауні описує коучинг як мистецтво сприяння підвищенню результативності, навчанню і розвитку іншої людини.

Коуч-позиція викладача якнайповніше і ефективно може бути затребувана і проявитися в процесі студентоцентрованого навчання, оскільки коуч, за Дж. Уитмором, керується такими принципами:

— віра у спроможності людини: коуч вірить, що всі люди мають набагато більші здібності, ніж вони виявляють у своїй повсякденній життєвості. *Така віра викладача помітно може підвищити мотивацію студента до звершень у навчальній діяльності;*

— принцип рівності: метод коучингу спрямовано на формування партнерських відносин між коучем і клієнтом. *Партнерське ставлення викладача до студента, як до рівного, підвищує загальний рівень культури і продуктивність взаємодії;*

— відсутність готових відповідей: коуч не пропонує готових відповідей, клієнт має сам всього дійти, коуч лише стимулює його активність. *Застосування проблемно-пошукових методів навчання підвищує ефективність навчання і сприяє розвитку самостійності студента та його здатності до самоосвіти;*

— принцип єдності і взаємозв'язку: позитивні результати в одній сфері діяльності призводять до досягнення успіхів в інших. *Отримавши позитивний досвід вирішення важких завдань у процесі навчання, студент переносить «ситуацію успіху» у сферу свого професійного життя.*

Таким чином, сповідування викладачами принципів коучингу та застосування коучингових методів дозволить зреалізувати студентоцентрований підхід у навчальній діяльності, забезпечити підвищення якості освіти і, як кінцевий результат, підвищить конкурентоспроможність випускників на ринку праці, а освітньої організації – на ринку освітніх послуг.

Література

1. Аксенова Т.Н., Болдырева С. Б. Современные образовательные технологии в высшем экономическом образовании: разработка и применение: Учебное пособие. – Санкт-Петербург: Свое издательство, 2015. – 106 с.